
Referanser: MKR/AU 05/21, KISP 25/20

Arkivsak: 17/06301-25

Saksdokumenter:

MRU: «Retten til arbeid for lengeværende uten opphold»

Policydokument om Den norske kirkes arbeid med migrasjon, asylpolitikk og solidaritet med mennesker på flukt (1. gangs behandling)

Sammendrag

Denne saken omhandler to saker som henger nært sammen, og som derfor behandles samlet:

1. Policydokument om Den norske kirkes arbeid med migrasjon, asylpolitikk og solidaritet med mennesker på flukt
2. Menneskerettighetsutvalgets utredning om retten til arbeid for lengeværende uten opphold

Det er behov for å utvikle en helhetlig policy om Den norske kirkes arbeid med migrasjon, asylpolitikk og solidaritet med mennesker på flukt. (Jf. Årsplanen for 2021). Mellomkirkelig råd (MKR) får saken til førstegangsbehandling nå.

- MKR bes om å drøfte forslag til framdriftsplan, disposisjon for policydokumentet og aktuelle spørsmål knyttet til tematikken dokumentet bør omhandle.

Det er i utgangspunktet tenkt at MKR sluttbehandler saken på sitt møte i oktober, men MKR/AU reiste, i sitt møte 14. januar 2021, spørsmål om hvorvidt denne saken bør gå til Kirkerådet, eller aller helst til Kirkemøtet. MKR bør drøfte dette. MKR/AUs øvrige kommentarer til saken er innarbeidet i saksdokumentet.

MKR ga Menneskerettighetsutvalget (MRU) i oppdrag å utrede retten til arbeid for lengeværende uten opphold. Utredningen forelå i november, og KISP drøftet oppfølgingen på sitt møte 3. desember 2020. KISPs synspunkter er referert i saksdokumentet.

- MKR bes om å drøfte hvordan de problemstillinger utredningen drøfter, bør tas videre i arbeidet med policydokumentet.

Forslag til vedtak

1. Mellomkirkelig råd takker Menneskerettighetsutvalget for utredningen «Retten til arbeid for lengeværende uten opphold» og har følgende innspill til hvordan den bør følges opp:
.....
2. Mellomkirkelig råd ber om at innspillene som kom fram i møtet, tas med det i videre arbeidet med en helhetlig policy om Den norske kirkes arbeid med migrasjon, asylpolitikk og solidaritet med mennesker på flukt.
3. Mellomkirkelig råd ber Kirkerådet vurdere hvorvidt policydokumentet bør sluttbehandles i Mellomkirkelig råd, Kirkerådet eller Kirkemøtet.

Saksorientering

Bakgrunn

1. Policydokument

Av årsplanen følger det at MKR i løpet av 2021 skal utvikle en helhetlig policy om Den norske kirkes arbeid med migrasjon, asylpolitikk og solidaritet med mennesker på flukt. MKR bes om å drøfte forslag til framdriftsplan, disposisjon for policydokumentet og aktuelle spørsmål knyttet til tematikken dokumentet bør omhandle.

Forslag til framdriftsplan:

- MKR får et forslag til disposisjon med noen overordnede problemstillinger til policydokument på møtet i februar.
- Teologisk nemnd (TN), Menneskerettighetsutvalget (MRU) og Komiteen for internasjonale spørsmål (KISP) drøfter et utkast på sine møter i mars.
- Innspill fra utvalgene innarbeides, og det fremlegges en første versjon til MKRs møte i april.
- Bearbeide innspill og tilbakemeldinger fra MKRs møte og legge fram en endelig versjon til vedtak i MKRs møte i oktober.

Alternativer:

- MKR sluttbehandler saken i oktober og foreslår et dokument som Kirkerådet kan vedta på sitt møte i desember.
- Det utarbeides en sak til Kirkemøtet i 2022.

Det er ønskelig at både TN, MRU og KISP involveres i dette arbeidet, da alle utvalgene vil kunne være med å belyse og berike et slikt policydokument.

Innhold i policydokumentet

- Introduksjon/innledning
- Begrepsavklaringer og -avgrensninger
- Historisk tilbakeblikk (Den norske kirkes arbeid med migrasjon, asylpolitikk og solidaritet med mennesker på flukt)
- Internasjonalt samarbeid, bl.a. gjennom Det lutherske verdensforbund (LVF), Kirkenes verdensråd (KV) og Churches Commission for Migrants in Europe (CCME) samt økumenisk samarbeid i Norge (Norges Kristne Råd (NKR) m.fl.).
- Det teologiske grunnlaget for kirkens engasjement på feltet – videreføring av tidligere uttalelser

- Menneskerettslige aspekter på migrasjon og flyktninger
- Refleksjon rundt kirkens samfunnsoppdrag, rolle og kommunikasjon; muligheter og begrensninger
- Synliggjøre dilemmaer. Peke på veier videre i møte med disse dilemmaene. Kirken som en konstruktiv, kreativ og profetisk aktør
- Vedlegg med ressurser på feltet

Aktuelle tema

Policydokumentet vil kreve at det foretas en avgrensning opp mot tematikken, og en prioritering av hvilke temaer som særlig bør løftes fram. Eksempler på dette kan være:

- Lengeværendes situasjon, arbeid og helsehjelp, regulariseringsordninger (oppfølging av MRUs dokument)
- Rettssikkerhet i asylbehandling
- Konvertittsaker
- Barns beste i asylsaker
- Bruk av virkemiddel (jf. sivil ulydighet i Viste- og Stålsett-sakene)

Problemstillinger og dilemmaer

Migrasjon, asylopolitikk og solidaritet med mennesker på flukt er temaer som reiser en del problemstillinger og grunnleggende dilemmaer. Eksempler på dette kan være:

- Hvordan avveie teologiske/etiske og politiske argumenter? Dette handler om kirkens språkbruk og anvendelse av bibeltekster og etiske argumenter i en politisk debatt. Hvordan kan kirkens særlige verdigrunnlag og «merverdi» brukes konstruktivt overfor beslutningstakere og i offentlig debatt?
- Hvor går grensene for hva som er myndighetenes/politikkens ansvar – og hva som er kirkens ansvar?
- Hvordan skal kirken forholde seg til spenningen mellom velferdsstaten og dens eksistensberettigelse/styrke i møte med mennesker som kommer, eller ønsker å komme til Norge?
- Hva er den beste måten for kirken å hjelpe mennesker i nød på?
- Hvordan kan vi synliggjøre og nyttiggjøre kirkens (inkl. Kirkens Nødhjelps og andre kristne organisasjoners) kompetanse om mennesker på flukt?
- På hvilken måte skal Den norske kirke samarbeide om disse spørsmålene med våre økumeniske partnere i Norge og i resten av verden, og forholde seg til eventuell uenighet?

2. MRUs utredning om retten til arbeid for lengeværende uten opphold

Den norske kirke har lenge arbeidet for å fremme rettighetene og livsvilkårene til migranter og tilreisende i Norge, som ofte lever under særdeles krevende forhold. Tematikken knyttet til denne gruppens rett til arbeid ble behandlet av KISP 21. oktober 2019, og i MKR 26.-27. november 2019.

MKR og KISP ba MRU om en menneskerettslig utredning av situasjonen for ureturnerbare asylsøkere, med fokus på retten til arbeid for denne gruppen. MRU har jobbet med tematikken gjennom 2020, og leverte 28. november notatet *Retten til arbeid for lengeværende uten opphold*. Målet med dette notatet var å gi KISP og MKR et bedre grunnlag for videre arbeid på feltet. Notatet ble behandlet i KISP 3. november 2020.

Fra protokollen fra KISP-møte, 3. desember 2020:

Momenter fra samtalen i KISP:

- Notatet er svært nyttig for arbeidet i MKR/Dnk

- Det vil også være nyttig for samarbeidspartnere å se notatet, f.eks. IMI-kirken og andre kirkesamfunn.
- Det ble foreslått å dele notatet med Arne Viste og Tor B. Jørgensen og invitere de tilbake til KISP for et kort møte.
- Arne Vistes anke er avvist i høyesterett, neste steg er om han tar saken til Den europeiske menneskerettighetsdomstol, som han har varslet.
- Bemanningsselskapet Plog er konkurs og avviklet; det betyr også mindre muligheter for arbeid for lengeværende.
- Retten til helse er et beslektet tema som også er relevant å se på. Lengeværende har rettigheter på papiret som de ikke får realisert godt nok. Vi bør vurdere en allianse med Bymisjonen og Røde Kors, som driver Helsesenteret for papirløse.
- Mennesker i Limbo har godt fotfeste blant menneskene dette gjelder, og har vært gode til å bygge nettverk. Lurt å fortsette kontakten med dem.

Vedtak:

1. KISP takker MRU for godt arbeid med notatet *Retten til arbeid for lengeværende uten opphold*.
2. Notatet oversendes til MKR.
3. KISP utfordrer MKR, det nye KISP og det nye MRU til å ta dette notatet i bruk, og fortsette arbeidet sammen med Kirkerådet og Bispemøtet for at rettighetene til lengeværende uten opphold beskyttes. MKR bør også fortsette og styrke allianser med andre, som Norges kristne råd, andre kirkesamfunn, Mennesker i Limbo og Kirkens Bymisjon.

MKR bes om å peke på mulige innfallsvinkler for videre arbeid med tematikken MRUs utredning reiser, og å drøfte hva som er viktig at policydokumentet tar opp i seg av nevnte tematikk.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Dette må en komme tilbake til når det foreligger et utkast til policydokument.